

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6

ชื่อและนามสกุล นายพงศกร โมงขุนทด

แขนงวิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ตันติรจนาวงศ์
2. อาจารย์ ดร.ศศิธร บัวทอง

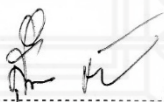
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.บุญลือ ทองอยู่)

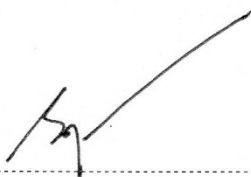
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ตันติรจนาวงศ์)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ศศิธร บัวทอง)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา รุ่งโรจน์วิทย์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 6

ผู้วิจัย นายพงศกร โม่งขุนทด รหัสนักศึกษ 2582300543 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(บริหารการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ตันติรจนางศ์
(2) อาจารย์ ดร.ศศิธร บัวทอง **ปีการศึกษา** 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (2) ศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนกับระดับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 และ (4) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในสถานศึกษาเขต จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 363 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .95 และแบบบันทึกข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ปัจจัยด้านความพร้อมของผู้เรียน ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านนโยบายส่งเสริมผู้เรียน และปัจจัยด้านการสนับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้ (2) ระดับคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ (3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนเรียงตามลำดับ ดังนี้ ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ปัจจัยด้านการสนับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้ และปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ดังสมการพยากรณ์ต่อไปนี้ $Z'_y = 0.270Z_{x5} + 0.253Z_{x4} + 0.190Z_{x1}$

คำสำคัญ ปัจจัย คุณภาพผู้เรียน มัธยมศึกษา

Thesis title: Factors Affecting Student Quality in Schools under the Office of Secondary Education Service Area 6

Researcher: Mr. Pongsakon Mongkhuntod; **ID:** 2582300543;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Thesis advisors: (1) Dr. Suttiwan Tuntirojanawong, Associate Professor;
(2) Dr. Sasiton Buatong; **Academic year:** 2017

Abstract

The purposes of this research were (1) to study factors related to quality of students in schools under the Office of Secondary Education Service Area 6; (2) to study quality level of students in schools under the Office of Secondary Education Service Area 6; (3) to study the relationship between factors related to student quality and quality level of students in schools under the Office of Secondary Education Service Area 6; and (4) to study factors affecting student quality in schools under the Office of Secondary Education Service Area 6.

The research sample consisted of 363 Mathayom Suksa VI students of schools in Samut Prakan province under the Office of Secondary Education Service Area 6 in the academic year 2017, obtained by stratified random sampling based on school size. The employed research instruments were a rating scale questionnaire with .95 reliability coefficient and a data recording form. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The findings indicated that (1) both the overall factor and specific factors related to quality of students were rated at the high level and could be ranked based on their rating means as follows: the readiness of learners factor, the parental support factor, the learning management factor, the student promotion policy factor, and the support on instructional media and learning sources factor; (2) the overall quality of students in schools was rated at the fair level; quality of students in specific subjects could be ranked based on the rating means as follows: Thai language, social studies, science, English language, and mathematics; (3) every factor related to student quality correlated positively and significantly at the .01 level with student quality; and (4) factors affecting student quality could be ranked as follows: the parental support factor, the support on instructional media and learning sources factor, and the learning management factor; and the predicting equation could be constructed as shown below:

$$Z'_Y = 0.270Z_{X5} + 0.253Z_{X4} + 0.190Z_{X1}$$

Keywords: Factors, Student Quality, Mathayom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดีโดยได้รับความกรุณาและอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร. ศศิธร
บัวทอง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์
ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและขอขอบพระคุณทำทั้งสองไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. บุญลือ ทองอยู่ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ดร. ชูชาติ แก้วนอก ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต นายกิตติศักดิ์ ชาญอักษร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6 ดร.ธีรศักดิ์ นรดี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทองคั้ง นางรัชดา ดิจะมาลา
ผู้อำนวยการโรงเรียนสิริเบญญาลัย และนายสมชาย แสงถนอม ผู้อำนวยการโรงเรียนสาขลา
สุทธิราอุปถัมภ์ ที่กรุณาตรวจเครื่องมือวิจัยและให้ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา
เครื่องมือการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 6 ที่ได้ให้ความร่วมมือกรุณาตอบแบบสอบถามทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์
สำหรับการวิจัยเป็นอย่างมาก

ขอขอบคุณ ครอบครัว บิดา มารดา และเพื่อนทุกคนที่สนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์
และให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่ให้โอกาสได้มาเรียนรู้
และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุน ให้การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้สำเร็จ
ลุล่วงไปด้วยดี

พงศกร โมงขุนทด

สิงหาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
สมมุติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	10
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน	18
คุณภาพผู้เรียน	63
สภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	73
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	79
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	79
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล	81
การวิเคราะห์ข้อมูล	82
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6	86
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน กับระดับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6	95
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6	97
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
สรุปการวิจัย	99
อภิปรายผล	103
ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	114
ภาคผนวก	123
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	124
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	126
ค หนังสือประสานงาน	134
ง ค่าสถิติต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย	141
ประวัติผู้วิจัย	149

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงการบริหารการศึกษาตามทฤษฎีเชิงระบบแบบเปิด ตามทัศนะของลูเนนเบอร์กและออร์นสไตน์	20
ตารางที่ 2.2 แสดงกรอบและตัวชี้วัดการศึกษาที่สะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนตามแนวคิดของยูเนสโก	22
ตารางที่ 2.3 แสดงการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการคุณภาพผู้เรียน	32
ตารางที่ 2.4 ผลการประเมินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินขั้นพื้นฐาน (O-Net) ของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6 พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ	73
ตารางที่ 3.1 จำแนกจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของสถานศึกษา (จำนวนนักเรียนในสถานศึกษา)	79
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ตอบแบบสอบถาม	85
ตารางที่ 4.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6	87
ตารางที่ 4.3 ระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6 ด้านการจัดการเรียนการสอน	87
ตารางที่ 4.4 ระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6 ด้านความพร้อมของผู้เรียน	89
ตารางที่ 4.5 ระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6 ด้านนโยบายส่งเสริมผู้เรียน	90
ตารางที่ 4.6 ระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6 ด้านการสนับสนุนสื่อ และแหล่งเรียนรู้	91
ตารางที่ 4.7 ระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6 ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	93
ตารางที่ 4.8 คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบ Pearson	95
ตารางที่ 4.10 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6	96
ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงทำนายของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยหา ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)	97
ตารางที่ 4.12 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6	98

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 แนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	12
ภาพที่ 2.2 วงจรกระบวนการทำงานเชิงระบบ (PDCA)	14
ภาพที่ 2.3 แสดงวงจรคุณภาพในการปฏิบัติงาน 6 ขั้นตอนตามแนวคิดของอริกาว่า	16
ภาพที่ 2.4 การบริหารการศึกษาตามทฤษฎีเชิงระบบแบบเปิด ตามทัศนะของดูเนนเบอร์ก และออร์นสไตน์	18

